

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	maj-juni 2018
Institution	Skive-Viborg HF & VUC
Uddannelse	Hfe - netundervisning
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Helle Bundgaard
Hold	NdaA178snet17

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Modul 1	Tekst og genre
Modul 2	Kommunikation, argumentation, retorik og skriftlig formidling
Modul 3	Sproglige detaljer (inkl. første individuelle værklæsning)
Modul 4	Litteratur før år 1900 (inkl. første og anden fælles værklæsning)
Modul 5	Fakta og fiktion i medierne (inkl. fælles medieværk)
Modul 6	Modernisme og realisme i det 20. og 21. århundrede (inkl. anden individuelle værklæsning og tredje fælles værklæsning)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Tekst og genre Det litterære stofområde
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> ”Om tekst, fortolkning og analyse” fra Birgitte Darger m.fl.: <i>Begreb om dansk. Litteratur, sprog og medier</i>. 2009/ ibog p181, p180, p17 ”Min datter” af Marianne Koluda (1979) (digt) ”Nattens dronning” af Tove Ditlevsen (1952) (novelle) <i>Eva aftjener sin barnepligt</i> af Kjeld Abell (1936, uddrag) (drama) ”Efterlyser to for rovmord på 81-årig” og ”Her brugte de Kirstens dankort” af Carsten Norton og Jan Søgaard, fra ekstrabladet.dk 02.01.2012 og 03.01.2012 (informerende faktatekster) Reklamefilm for Tryg forsikring https://www.youtube.com/watch?v=K05pHAgwk2U (overtalende faktatekst) ”Et spørgsmål om genre” fra Birgitte Darger m.fl.: <i>Begreb om dansk. Litteratur, sprog og medier</i>. 2009, side 15-23 ”Genre træets grene” fra Berit Riis Langdahl m.fl.: <i>Krydsfelt. Grundbog i dansk</i>. 2013 ”Tre begyndelser” fra Birgitte Darger m.fl.: <i>Begreb om dansk. Litteratur, sprog og medier</i>. 2009, side 7-8 ”Malene” af Sys Bjerre (2008)</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Arbejdsplan for modul 1 (lærerproduceret materiale) Præsentation af danskfaget og netforløbet (lærerproduceret materiale) <i>Læreplanen for dansk A på HF</i> https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152579#Bil9 ”Om at læse tekster” (læseteknik) Analysevejledninger til lyrik og noveller (lærerproduceret materiale) To billeder: ”Bøgeskov i maj” af P. C. Skovgaard (1857) og ”Udslidt” af H. A. Brendekilde (1889) Diverse øvelser til karakteristik, analyse og genrer</p> <p><u>Modulopgave:</u> Mundtlig præsentation af udvalgte arbejdsspørgsmål afleveret som videopræsentation. Skriftlig præsentation</p>
Omfang	20 lektioner
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- Introduktion til danskfagets identitet og metoder- Få kendskab til begreberne ’tekst’ og ’genre’- Øvelse i anvendelse af nogle grundlæggende redskaber til karakteristik og tekstanalyse- Introduktion til læse- og notatteknik

Væsentligste arbejdsformer	selvstudie

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Kommunikation, argumentation, retorik og skriftlig formidling Det sproglige stofområde
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <p>Kommunikation: ”Kommunikation” og ”Afsender og modtager i skriftlig kommunikation” fra Peter Heller Lützen: <i>Det sproglige i dansk</i> (2005) ”Kommunikationsanalyse”, ”Sproghandlinger” og ”Samarbejde og høflighed” fra Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier</i> (2015) Klip med Anne Grethe Bjarup Riis og Susan Møller i ’Go’ Morgen Danmark’ på TV2 16.02.2011 : https://www.youtube.com/watch?v=bwK-AM08g2M ”Undertekst – samtalens skjulte indhold” fra Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c1228 <i>Gengangere</i> af Henrik Ibsen (1881, 3. akt) fra Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c1873 og øvelser c1225</p> <p>Argumentation: ”Om argumentation” fra Jimmi Zander Hagen: <i>Sprog og tale. Mundtlighed i dansk</i>. 2006 ”Argumentets elementer” og ”Saglig og usaglig argumentation” (lærerproduceret materiale) ”Argumenttyper”, ”Fejltyper og argumentationskneb” og ”Ordvalgsargumenter” fra Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier</i> (2015) ”Vurdering af argumentation” fra Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c3035</p> <p>Videoer DR-programmet <i>Detektor</i>:</p> <ul style="list-style-type: none">- Om stråmandsargument: https://www.youtube.com/watch?v=BMyiO4OIfnc- Om afledningsargument (her benævnt ’forskydning’): https://www.youtube.com/watch?v=mDSiENeksE0- Om ’At gå efter manden...’: https://www.youtube.com/watch?v=GyYYX-6HPw&index=9&list=PLLxkYPUELbtV4ldreks0Zxb193xH6H4Zb- Om ordvalgsargumentation (’new speak’): https://www.youtube.com/watch?v=xEOvE-27FBw <p>”Flygtninge bliver migranter” af Amalie Lyhne, www.B.dk 11.09.2015 (blogindlæg) ”Derfor er Zenia Stampe Danmarks svar på Sarah Palin” af Carmen Vind, Kristelig Dagblad 14.08.2015 (debatindlæg) ”Hold snitterne fra mit sprog” af Martin Møller, www.politiken.dk 15.09.2015 (kronik)</p>

	<p>Retorik:</p> <p>”De tre talegenerer”, ”Ciceros pentagram”, ”Disposition” og ”Appelformer” fra Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier</i> (2015)</p> <p>”Ulven og fårene” af Martin Andersen Nexø (1915) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c1902 og eksempel på analyse c3065</p> <p>”De fem forarbejdningsfaser” fra <i>Praktisk Argumentation</i> af Charlotte Jørgensen og Merete Onsberg. 2008</p> <p>Statsminister Lars Løkke Rasmussens nytårstale 2016. http://www.stm.dk/p_14279.html</p> <p>Søren Pilmarks tale ved indsamlingsshow sendt på DR1 den 20.09.2015 https://www.youtube.com/watch?v=SIz0Dz1OPd8</p> <p>”Indledningsforelæsning” af Georg Brandes (1871, uddrag) fra Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c1855 og quiz c2851</p> <p>Skriftlig formidling:</p> <p>”Skriveprocessens faser”, ”Brainstorming, hurtigskrivning og mind map, ”Over-skrift, indledning og afslutning” (lærerproduceret materiale)</p> <p>Kohærens og eksempler på god og dårlig kohærens på www.skriveportalen.dk</p> <p>”Mundligt og skriftligt sprog” fra Peter Heller Lützen: <i>Det sproglige i dansk</i> (2013)</p> <p>”Ikke noget særligt – jeg søger bare job” af Thomas Harder, www.ekstrabladet.dk 20.02.2013</p> <p>”Grammatik og syntaks” (lærerproduceret materiale med links til råd, regler og øvelser på sproget.dk)</p> <p>”Redegørelse”, ”Sådan skriver du en redegørelse” og ”Gode formuleringer til redegørelsen” på www.skriveportalen.dk</p> <p>”Du er fucking sexistisk, Niarn!” af Hanne Vibeke Holst, Politiken 13.11.2004</p> <p>Introduktion til introducerende artikel:</p> <p>”De tre stilegenerer”, ”Introducerende artikel” og ”Hvad lægges der vægt på i bedømmelsen?” på www.skriveportalen.dk</p> <p>”Hvad er en introducerende artikel?” og ”Eksempel på introducerende artikel” fra Søren Cardel Lindskrog: <i>Dansk til HF. Tre skriftlige eksamensgenrer</i>. 2014</p> <p><u>Supplerende stof:</u></p> <p>Arbejdsplan for modul 2 (lærerproduceret materiale)</p> <p>Analysevejledninger til kommunikationsanalyse af samtaler, til argumentation og til retoriske analyse af taler</p> <p>Diverse øvelser til analyse af kommunikation, sproghandlinger, samtaler, argumentation, retorik og skriftlig formidling</p> <p><u>Modulopgave:</u></p> <p>Notatark og videofil med kursistens egen tale</p> <p>Skrevet en introducerende artikel</p>
Omfang	65 lektioner
Særlige fokus-punkter	- Lære om skriftsprogets normer for korrekthed, samt øvelse i at overholde dem i egne skriftlige fremstillinger.

	<ul style="list-style-type: none">- Øvelse i mundtlig fremstilling med formidlingsbevidsthed- Få teoretisk viden om kommunikation, retorik og argumentation, og kunne anvende dette i analyse og selvstændig fremstilling af talte og skrevne tekster.
Væsentligste arbejdsformer	selvstudie

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Sproglige detaljer Det sproglige stofområde
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <p>Grammatik og sproglige virkemidler: ”Nat i Berlin, 1921” af Tom Kristensen (1927) (digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c3175 ”Tekstanalyse – semantik” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p581 ”Troper og billedsprog i litteratur og hverdagsprog” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p1165 ”Ordklasser”, ”Billedsprog” og ”Intertekstualitet” (lærerproduceret materiale) ”Stilfigurer i litteratur og hverdagsprog” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p1165 ”Skriftsprog vs. mundtligt sprog” fra Anne Marie Larsen: <i>Sprog i brug – sprogbehandlinger og kommunikation</i> (2012) ”Rytme og rim, flow og enjambement” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p1256 ”Stil og tone” fra Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier</i> (2015) ”Fødsel” af Klaus Rifbjerg (1956) ”Præludium” af Steen Steensen Blicher (1838) Individuel værklæsning af en digtsamling</p> <p>Sprogvariation: Læst om og hørt lydclip med eksempler på dialekter, accent og sociolekter på www.dialekt.ku.dk ”Standardsprog og gruppesprog” fra Birgitte Darger m. fl.: <i>Begreb om dansk: Litteratur, sprog og medier</i> (2012) Om kodeskift på http://nyemedier.wikidot.com/kodeskifte Om slang på http://sproget.dk/temaer/slang/hvad-er-slang ”Movieclip” af Nephew (2004) ”Ali’s nytårstale” fra Yallahrup Færgeby, DR2 (2007) i Birgitte Darger m. fl.: <i>Begreb om dansk: Litteratur, sprog og medier</i> (2012) Om etnolekt og multietnolekt på http://sproget.dk/temaer/dialekter/etnolekter</p>

	<p>og http://dialekt.ku.dk/sociolekter/etnolekt/multietnolekt/</p> <p>”Fagsprog” fra Henrik Galberg Jacobsen og Peder Skyum Nielsen: <i>Dansk Sprog – en grundbog</i> (2007)</p> <p><i>Kender du ikke akkusativ</i> af Jesper Wung-Sung (1999) (romanuddrag)</p> <p>Diskursanalyse:</p> <p>”Om diskursanalyse” og ”Fire antagonismepar” fra Anne Bornerup Græsborg og Mette Møller Jørgensen: <i>Diskursanalyse i dansk</i> (2014)</p> <p>”Diskursanalyse – begreber og tilgange” fra Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier</i> (2015)</p> <p>”Politiker kræver kvindekvoter i fængslerne”, ”Sociale strukturer tvang kvinde til barnløst liv som topforsker” og ”Feminine fængsler skal sikre ligestilling blandt kriminelle”, artikler fra www.rokokoposten.dk</p> <p><i>Abort gør dig ked af det</i>, kampagnevideo fra Choose Life: https://www.youtube.com/watch?v=XcUsJ-xEtqo</p> <p>”Samfundsetikken udhules” af Ketty Dahl, Kristeligt dagblad 28.05.2013 (kronik)</p> <p>Introduktion til analyserende oplæg:</p> <p>”Analyserende oplæg” på www.skriveportalen.dk</p> <p>”Hvad er et analyserende oplæg?” og ”Eksempel på analyserende oplæg” fra Søren Cardel Lindskrog: <i>Dansk til HF. Tre skriftlige eksamensgenrer</i>. 2014</p> <p><u>Supplerende stof:</u></p> <p>Vejledning til sproglig-stilistisk analyse</p> <p>”Semantiske felter” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c2833</p> <p>Begrebsliste – ordvalg (lærerproduceret materiale)</p> <p>”Lyrik for øret og øjet” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c3515</p> <p>Ulle Bjørn Bengtsson m.fl.: ”Nat i Berlin” (1998) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c3053</p> <p>”Berlin” af Nordstrøm (2006) https://www.youtube.com/watch?v=DBqbjXT2-BI</p> <p>Screencasts om ordvalg og analyse af Tom Kristensens digt, ”Nat i Berlin” (lærerproduceret materiale)</p> <p>Ali’s nytårstale 2007 https://www.youtube.com/watch?v=ZsTBqhWDFKI</p> <p>Selvvalgte jobannoncer fundet på nettet</p> <p><i>Et godt liv uden røg</i>, kampagnevideo fra Sundhedsstyrelsen (2013): https://sst.23video.com/video/682071/et-godt-liv-uden-rg-dansk</p> <p>Diverse øvelser i ordvalg, sætningsopbygning, billedsprog, stilfigurer, skriftsprog og mundtligt sprog, rim og rytme, stil og tone, tema, sprogbrug og sprogvariation, diskursanalyse.</p> <p><u>Modulopgave:</u></p> <p>Mundtlig præsentation af analyse af to digte fra den selvvalgte digtsamling.</p> <p>Skrevet et analyserende oplæg</p>
Omfang	50 lektioner

Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- Få indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund- Kende grammatikkens og stilistikkens grundbegreber, og kunne anvende dem i en sproganalytisk tilgang til tekstanalyse.
Væsentligste arbejdsformer	selvstudie

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Litteratur før år 1900 Det litterære stofområde
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <p>Middelalderen ”Middelalderen”, ”Folkeviser”, ”Folkeeventyr” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p569, p529, p530 ”Ebbe Skammelsøn” (folkeviser) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p894 ”Germand Gladensvend” (folkeviser) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p898 ”Kong Lindorm” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c1693 ”Strukturalistisk metode” og ”Psykoanalytisk metode” fra Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier</i> (2015) ”Kvitebjørn Kong Valemon” (folkeeventyr)</p> <p>Oplysningstiden: ”Oplysningstiden” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p566 og 754 ”Centrale ord om oplysningstiden” (lærerproduceret materiale) ”Epistel 89” (Epistola LXXXIX) om mærkelige ægteskaber af Ludvig Holberg (1748) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c2417 ”Kongeriget Kokleku” fra romanen <i>Niels Klims underjordiske rejse</i> af Ludvig Holberg (1741) ”Drama” og ”Tragedie og komedie” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p536 <i>Erasmus Montanus</i> af Ludvig Holberg (1723, drama) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c2334 (første fælles værklæsning)</p> <p>Romantikken: ”Romantikken” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p565 og p762 ”Centrale ord om romantikken” (lærerproduceret materiale) ”Morgenvandring” af Adam Oehlenschläger (1805, digt) ”Indvielsen” af Schack Staffeldt (1804, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c1799</p>

”Den signede dag” af N. F. S. Grundtvig (1826, salme) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1819
”Danmark, mit fædreland” af H. C. Andersen (1850) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p942
”Skyggen” af H.C. Andersens (1847, eventyr) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p956

Det moderne gennembrud:

”Det moderne gennembrud” i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p563 og p778

”Centrale ord om det moderne gennembrud” (lærerproduceret materiale)

”Indledningsforelæsning” af Georg Brandes (1871, uddrag) fra *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1855 (genlæst)

På Sct. Jørgen af Amalie Skram (1895, romanuddrag) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p966

Illum Galgebakke af Henrik Pontoppidan (1890, novelle) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p965

Menneskets afstamning af Charles Darwin (1871, uddrag), oversat til dansk af J.P. Jacobsen. Fra *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1857

Fru Marie Grubbe af J.P. Jacobsen (1876, romanuddrag) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p963

Gengangere af Henrik Ibsen (1881, 3. akt) fra *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1873 (genlæst)

Den Starkare af August Strindberg (1890, drama) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1871

”Fortælle teknik” og ”Impressionismens sprog” (lærerproduceret materiale)

’Impressionisme – En lille replik’ af Herman Bang (1890, brev) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1859

”Irene Holm” af Herman Bang (1890, novelle) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1865

Ved vejen af Herman Bang (1886, roman) (anden fælles værklæsning)

Introduktion til den argumenterende artikel:

”Argumenterende artikel” på www.skriveportalen.dk

”Hvad er en argumenterende artikel?”, ”Eksempel på argumenterende artikel” og

”Overblik over de tre opgavetyper” fra Søren Cardel Lindskrog: *Dansk til HF. Tre skriftlige eksamensgenrer*. 2014

Supplerende stof:

Ærkeenglen og Mikael's sjælevejning (kalkmaleri) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p671

Vejledninger til analyse af folkeviser, eventyr, drama

”Ebbe Skammelsen – hvad fanden skal det nu betyde?” af Rather Homemade productions (2010): <https://www.youtube.com/watch?v=-QuijVaDO8A0>

Eksperimentet med Luftpumpen af Joseph Wright (maleri) i *Sine Dalsgaard Kristensen* m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p668

Om satire på <http://www.faktalink.dk/titelliste/satire/hele-artiklen-om-satire>

”Lidt dramahistorie” fra Henrik Flygate og Annette Koldkjær Højlund: *Drama i*

	<p><i>dansk</i> (2004)</p> <p>Thomas Bendixen (instruktør på Det Kgl. Teaters opsætning af Holbergs komedie <i>Erasmus Montanus</i> i år 2014) om hvorfor Holbergs er aktuel i dag https://www.youtube.com/watch?v=fNcz3XQU38k</p> <p>og om sproget som våben https://www.youtube.com/watch?v=1GBcX12_IN8</p> <p><i>Erasmus Montanus</i>, instrueret af Kaspar Rostrup (film, 1973) http://www.dr.dk/bonanza/serie/473/tv-t--70erne/51963/erasmus-montanus</p> <p><i>Vandrerens over tågehavet</i> af Caspar David Friedrich (1818, maleri) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p667</p> <p>”Er man født dansker, eller er det noget, man vælger?” fra Anne Bornerup Græsborg og Mette Møller Jørgensen: <i>Diskursanalyse i dansk</i>. 2014</p> <p>Reklamefilm for Volvo (2014) https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc</p> <p>”Verdensborger.dk” af Per Vers (2007)</p> <p>”1800-tallet på vrangen, 2. del.” tv-udsendelse fra DR https://www.youtube.com/watch?v=kZFIoEXzu6U</p> <p><i>Barnemordet</i> af Erik Henningsen (1886, maleri) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog p666</p> <p>Portræt af Henrik Pontoppidan på www.forfatterweb.dk</p> <p><i>Rødby-Puttgarden</i> af Helle Helle (2005, romanuddrag) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ ibog c2064</p> <p>Diverse øvelser og arbejdsspørgsmål til analyse og fortolkning af de forskellige tekster.</p> <p><u>Modulopgave:</u> Screencast med mundtligt oplæg om Herman Bangs <i>Ved vejen</i> Skrivet en argumenterende artikel</p>
Omfang	50 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- Få viden om træk i den danske litteraturhistorie før år 1900 via eksempler på samspillet mellem tekst, kultur og samfund- øvelse i tekstanalyse og i at kunne forbinde en tekst med den litterære periode, den tilhører
Væsentligste arbejdsformer	Selvstudie

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 5	Fakta og fiktion i medierne Det mediemæssige stofområde
Indhold	<u>Kernestof:</u> Faktagenrer i medierne: ”Hvad er en avis?” fra Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier</i> . 2015 ”Medietyper” http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/avisformater1/

”Avisformater” <http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/avisformater/>
”Avisens genrer” <http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer/>
”Når vi mener noget” af Henrik Palle, i Politiken 09.10.2004
”Avisdesign” <http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/design/>
”Læserbrev” (med eksempler)
<http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer/laeserbrev/>
”Leder” (med eksempler) <http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer/leder/>
”Kronik” (med eksempler) <http://aiu.dk/mediehandbogen/medier/genrer/kronik/>
”Nyhedskriterier” <http://aiu.dk/mediehandbogen/journalistik/nyhedskriterier/>
”Kilder” <http://aiu.dk/mediehandbogen/journalistik/kilder/>
”Vinkling” <http://aiu.dk/mediehandbogen/journalistik/vinkling/>
”Skriveproces” (om journalistisk sprog og skrivemodeller)
<http://aiu.dk/mediehandbogen/journalistik/skriveproces/>
”Google og Facebook skal afsløre deres skat” af Thomas Breinstrup, Berlingske Business 09.02.2016 (nyhedsartikel)
”10 Rebild-børn sagsøger kommune for svigt” Ritzaus Bureau 05.02.2016 (nyhedsartikel)
”82 mønter fra 1300-tallet er fundet nær Viborg” Ritzaus Bureau 09.02.2016 (nyhedsartikel)
”Har provinsen en fremtid? Af Birthe Linddal, Berlingske 04.02.2016 (kronik)
”Røre i andedammen” af Erik Overgaard, Viborg Folkeblad 09.02.2016 (læserbrev)
”Og hele månen blev som blod” af Poul Høi (2001, reportage) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1060 og øvelser c2863/ Berlingskes hjemmeside <http://www.b.dk/globalt/og-hele-maanen-blev-som-blod>
”Tv-nyhedernes genretræk” fra Berit Riis Langdahl m. fl.: *Krydsfelt. Grundbog i dansk*. 2013
Grundbegreber til analyse af levende billeder
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmens-grundelementer>
Filmiske virkemidler <http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmiske-virkemidler>
”Dokumentarfilm” fra Ole Schultz Larsen: *Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier* (2015)

Fiktion i medierne:
Klumpfisken af Søren Balle (2014, spillefilm) (fælles medieværk)
”Filmens dramaturgi” og ”Fakta og fiktion” fra Ole Schultz Larsen: *Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier*. 2015
Rejsen på ophavet af Max Kestner (2004, dokumentarfilm)
<http://filmcentralen.dk/alle/film/rejsen-pa-ophavet>
”Derfor ser vi Paradise Hotel” af Thomas Hoffmann, videnskab.dk 27.01.2014
<http://videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-ser-vi-paradise-hotel>
”Reklamefilm” fra Ole Schultz Larsen: *Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier*. 2015
Reklamefilm for Tryg forsikring
<https://www.youtube.com/watch?v=K05pHAqwk2U> (genset)
Reklamefilmen for New Magnum Five Kisses
<https://www.youtube.com/watch?v=nGEc9LR0M5c>
Slagtebank Dybbøl af Tom Buk-Swienty (2008, uddrag) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1214 og øvelser p1187

	<p>Nye genrer i computerens verden: ”Grænseløse medier i et nyt årtusind”, ”Multimediekultur” og ”Remediering” fra Berit Riis Langdahl m.fl.: <i>Krydsfelt. Grundbog i dansk</i>. 2013 <i>Det sublime</i> af Jonas Elmer (1998, kortfilm) http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/det-sublime Blogindlæg fra Mama Trauma. froken-rodebutik.blogspot.dk, 13. december 2013 Blogindlæg fra mandfjols.dk, 15. juli 2013. ”De sociale medier og jagten på...?”, ”Hverdagen på bloggen”, ”Bloggen og fiktionen” og ”Det private brevs historie og menneskets indre natur” fra Birgitte Darger m.fl.: <i>Sproget arbejder</i>. 2014 Uddrag fra Asta Olivia Nordenhoffs blog jegheddermitnavnmedversaler.blogspot.dk 10.12.2013. <i>Clara Raphael</i> af Mathilde Fibiger (uddrag af brevroman udgivet af Johan Ludvig Heiberg, 1851)</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Gallups hjemmeside http://gallup.dk/statistik/laesertal. Vejledninger til analyse af journalistiske tekster (sagprosa) og dokumentarfilm Diverse øvelser og arbejdsspørgsmål</p> <p><u>Modulopgave:</u> Screencast med mundtligt oplæg om spillefilmen <i>Klumpfisken</i> (instrueret af Søren Balle) Skriftlig besvarelse af valgfri opgave fra et eksamenssæt/ terminsprøve</p>
Omfang	58 lektioner
Særlige fokus-punkter	- Øvelse i at analysere, fortolke og vurdere fiktive og ikke-fiktive tekster i alle medier - Få kendskab til og forholde sig til det moderne mediebillede, herunder analysere og vurdere teksters kommunikative betydning samt mediets rolle i kommunikationen
Væsentligste arbejdsformer	Selvstudie

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 6	Modernisme og realisme i det 20. og 21. århundrede Det litterære stofområde
Indhold	<u>Kernestof:</u> ”Det moderne samfund” og ”Realisme og modernisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> . 2012 Realisme i litteraturen i det 20. århundrede: ”Folkelig realisme og socialrealisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> . 2012

”Det folkelige gennembrud” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p561 og p794

”Naar Rugen skal ind” af Jeppe Aakjær (1906) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p985

”Ulven og fårene” af Martin Andersen Nexø (1915) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c1902 (genlæst)

Pelle Erobreren af Martin Andersen Nexø (1906-1910, romanuddrag)

”Mellemkrigstiden” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p559 og p810

Fiskerne af Hans Kirk (1928, romanuddrag) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p996

”Kolonihaven” af Harald Herdal (1933, novelle)

”Man binder os på mund og hånd” af Poul Henningsen (1940, vise)

Eva aftjener sin barnepligt af Kjeld Abell (1936, uddrag af drama)

”Nyrealisme og politisk realisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*. 2012

”Drivhuset” af Anders Bodelsen (1965, novelle)

”1970erne: Fra Woodstock til Vietnam” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p556

”Arkitektens specialitet” af Vita Andersen (1977, digt)

”Hun ser godt ud” af Vita Andersen (1977, digt)

Modernisme i litteraturen i den 20. århundrede:

”Tidlig modernisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*. 2012

”Symbolisme” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p562 og p786

”Bekendelse” af Johannes Jørgensen (1894, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p971

”Paa Memphis Station” og ”Interferens” af Johannes V. Jensen (1906, digte) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog c2118 og c2117

”Fra Christiania Cirkus” af Johannes V. Jensen (1901)

”Nat i Berlin, 1921” af Tom Kristensen (1927) (digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c3175 (genlæst)

”Angst” og ”Fribytter” af Tom Kristensen (1930 og 1920, digte) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p994

”1939-1959: Krig og efterkrigstid” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p558

”Efterkrigsmodernisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*. 2012

”Jeg ser nu i nat” af Morten Nielsen (1945, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog c1948

”Efter bikini” af Halfdan Rasmussen (1948, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p1005

Paradisæblerne af Martin A. Hansens (1953, novelle) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p1010

Babettes gæstebud af Karen Blixen (1952) (tredje fælles værklæsning)

”60er modernisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: *Litteraturhistorien - på langs og på*

tværs. 2012

”1960-1970: Modernisme og virkelighed” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p557

”Fødsel” af Klaus Rifbjerg (1956, digt)(genlæst)

”Det er blevet os pålagt” af Klaus Rifbjerg (1960, digt)

”Spionen” af Peter Seeberg (1962, novelle) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p1009

”Man burde” af Benny Andersen (1964, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog c1972

”Storbymodernisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*. 2012

”1980erne: storby, modernitet og stil” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p555

”19. juni 1983, 25 år, København” af Michael Strunge (1984, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p1031

”Levende” af Søren Ulrik Thomsen (1981, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p1033

”Minimal modernisme” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*. 2012

”Mellem verden, kroppen og skriften” og ”Årtusindskiftet – netværk og verden” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ibog p554 og p553

Rødby-Puttgarden af Helle Helle (2005, romanuddrag) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c2064 (genlæst)

”Fasaner” af Helle Helle (1996, novelle)

”De spredte knogler” af Peter Adolphsen (1996, kortprosa) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c2043

Det 21. århundrede: Eksperimenterende realisme

”Eksperimenterende realisme i det 21. århundrede” fra Bertelsen og Kjær-Hansen: *Litteraturhistorien - på langs og på tværs*. 2012

”00erne og 10erne: Forbindelseslinjer” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1241

”Performativ biografisme” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1265 og p1266

Kalak af Kim Leine (2007, romanuddrag) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1278

”Så vender vi kalakken – Kim Leine” i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1270

”Flydende – et interview med Kim Leine” af Ida Nyegård Espersen (2014) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1279

”Sønnen” af Kjeld Munch Rasmussen (2014, kronik) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1280

”DIG VIL JEG SGU DA SKIDE PÅ” af Jan Sonnergaard (2000, novelle) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog p1044

”Hilton-Hørslev” af Lone Hørslev (2007, digt) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c2979

”Ramadan” og ”Lige før lukketid” af Yahya Hassan (2013, digte) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: *Litteraturens Huse*. 2010/ ibog c3492

	<p><i>Brun mands byrde</i> af Hassan Preisler (2013, romanuddrag) ”Flydende identiteter” fra Sørensen og Rangvid: <i>Brug litteraturhistorien</i>. 2014 Selvvalgt roman udgivet efter år 1990 (anden individuelle værklæsning)</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Overblik over realisme og modernisme i litteraturhistorien (lærerproduceret materiale) <i>Aftenleg i Svanninge bakker</i> af Fritz Syberg (1900, maleri) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ibog p665 <i>Aften. Den gamle kone og døden</i> af L. A. Ring (1887, maleri) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ibog p691 <i>Babettes gæstebud</i> af Gabriel Axel (1987, film) <i>Hus på vippen</i> af Ole Spørring (1987, maleri) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ibog p677 <i>Uden titel</i> af Henrik Have (1990, maleri) i Sine Dalsgaard Kristensen m.fl.: <i>Litteraturens Huse</i>. 2010/ibog p676 Diverse øvelser og arbejdsspørgsmål</p> <p><u>Modulopgave:</u> Screencast med mundtlig præsentation af arbejdet med det andet selvvalgte værk Skriftlig besvarelse af selvvalgt opgave fra eksamenssæt</p>
Omfang	45 lektioner
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- Få viden om modernistiske og realistiske strømningen i den danske litteraturhistorie efter år 1900- Øvelse i analytisk at afdække realistisk og modernistiske træk i skønlitterære tekster, samt forbinde tekster med de litteraturhistoriske perioder, de tilhører
Væsentligste arbejdsformer	selvstudie

